

Nr. 137. Folkethingets Forhandlinger.

2169 2den Del. af Lov, om Fæstegodsets Omgang til Selvfærdighed.

at Godseierne her i Landet have saa store Pengemidler til Naadighed, at de aarlig gjennemlittelig kunne laste en Million hen i Statskassen? Seg naar ifte, at man behøver at nære denne Frygt. Saaluart man vil gjøre sig det klart, hvad det er for Værdier, der er Tale om, og hvad for Pengesummer der aarlig skal gaae ud af Godseiernesomme og ind i Statskassen, for at Godseierne virkelig kunne komme i Besiddelse af alt Fæstegodset, saa vil det meget snart blive tydeligt for enhver, at denne Frygt er i allerhøieste Grad ubegrundet. — Seg kan ifte tilbrede Forslaget under Nr. 95, idet det forekommer mig at gaae ud fra den Antagelse, at der ifte gives Eieren fuldtændig Erfattning. Gives der Eieren fuldtændig Erfattning, saa gives der med det Samme Pantbaveren fuldtændig Sikkerhed. Dernæst har jeg ifte kunnet gaae ind paa Forslaget, fordi det kan være overordentlig genant for saadanne Godseiere, der ifte ere rige Folk og kun sidde daarligt i det. — Seg skal endnu gjøre en lille Bemærkning om Forslaget under Nr. 78. Hvis dette Forslag ifte bliver vedtaget, da vil der virkelig begaaes en meget stor Uretfærdighed mod alle Stamhuuse og Lehn her i Landet. Hvad angaaer det, som det ærede Medlem, der havde Ordet før mig, bemærkede om, at der ifte var nogen Grund til at forhindre en Stamhuus- eller en Lehnsbesidder fra at kjøbe saadanne Gaarde som sin private Eiendom, da er jeg enig dert, men det kan jo meget let ved en lille Tilføitning forandres til 3die Behandling naar der blot kommer til at staae: "Saafremt der kjøbes af de paagjældende Besiddere som saadanne".

Bemærkning: Seg har ifte blandet mig i Diskussionen om alle de stillede Omendringsforslag, og jeg har saameget mindre viller gjøre det, som de forskjellige Meninger ere saa godt repræsenterede i Forslagsstillerne. Hvad jeg derfor vil sige, er nærmest en Gentilling til det ærede Udvalg angaaende Forslaget under

8de Februar.

43de Møde. Ordentlig Samling, 1869—70.

2170

2170

Nr. 62. Det forekommer mig nemlig, at dette Forslag er holdt noget vel meget i Almindelighed, idet der staaer, at Gaarden kan opbrages i flere Parceller, saaledes at der kan blive en Trediedeel af Gaardens Tiliggende til den ene Parcel; men denne ene Parcel paa en Trediedeel af Gaardens Hartforn kan gjerne være det meest Værdifulde af Gaarden og altsaa være nødvendig for dens Bestaaen. Dette gjælder jo navnlig f. Ex. om Torve- eller Englodder, som vel i Almindelighed have mindre Hartforn end Agerlodder, men dog kunne have en saa stor Betydning for en Gaard, at den uden dette Tiliggende neppe kan bestaae. Nu kan der indvendes, at hvis vi ifte gjøre denne Tilføitning, saa vil Godseieren see sig nødsaget til at kjøbe hele Gaarden, og det er altsaa, det skal jeg indrømme, en Fordeel for Fæsteren, at Gaarden kan deles i Parceller; men paa den anden Side kan det ogsaa siges, at Godseieren ifte vil være saa vel tilfreds med at skulle være nødsaget til at kjøbe hele Gaarden, blot for at komme i Besiddelse af det lille Stykke, han attraaer. Seg indrømmer, at det er rigtigt, at Godseieren i disse Tilfælde kan komme i Besiddelse af saadanne Smaaestykker, men i den Almindelighed, hvori Forslaget er holdt, tror jeg ifte, at det er rigtigt. Kunde der f. Ex. indrættes, at hvor der findes smaa Torve- eller Englodder, som ere nødvendige for Gaardens Bestaaen, der skulle disse ifte kunne bortkjøbes fra Gaarden, saa vilde jeg stole mig tilfredsstillet.

Albert: Seg vil tillade mig paa Grund af min Stilling som Medlem af Udvalget at gjøre et Par Bemærkninger angaaende to Omendringsforslag, der angaaer Forskjøbsretten. Det ene af disse Forslag gaaer ud paa at tilstede Fæsteren en Forskjøbsret, og det andet gaaer ud paa at indrømme Godseieren Ret til at foretrække Fæsteren for de to Høistbydende. Seg har ifte kunnet deeltage i at stille noget af disse Omendringsforslag, og mine Deveg-